

Model Isinga

Karolina Banasiewicz, Eryk Kozłowski, Mahdi Maurycy El
Khourani, Magdalena Oćwieja

Grudzień, 2016

Jednowymiarowy model Isinga

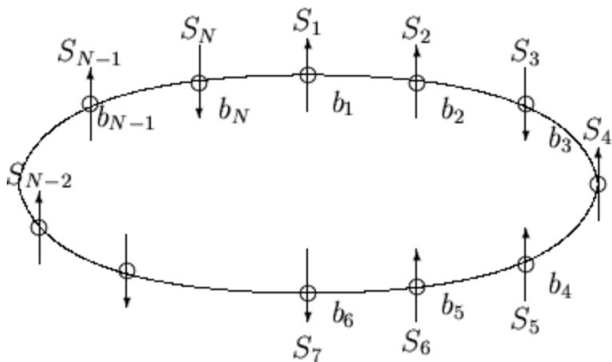
Liniowy łańcuch N spinów mogących przyjmować wartości $\pm\frac{1}{2}\hbar$.
Mikrostanem układu jest zbiór zmiennych

$$\sigma_i = \pm 1, \text{ gdzie } i=1,2,\dots,N \quad (1)$$

Określają one czy i – ty spin jest skierowany w górę, czy w dół.
Zazwyczaj zakłada się periodyczne warunki brzegowe.

Jednowymiarowy model Isinga

Postać geometryczna

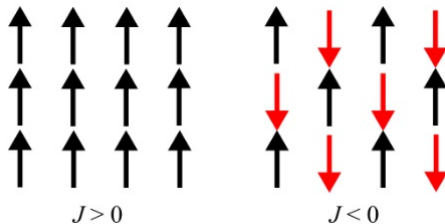
Rysunek: Jednowymiarowy model Isinga

Dwuwymiarowy model Isinga

Dwuwymiarowy model fero- i antyferromagnetyka zdefiniowany jest na sieci $L \times L$. Z każdym węzłem związany jest spin s_i , przyjmujący wartości $+1$ („do góry”) lub -1 („w dół”). Oddziaływanie pomiędzy spinami zachodzi poprzez sprzężenie wymiany J . Dodatkowo uwzględnić można istnienie zewnętrznego pola magnetycznego H . Hamiltonian takiego układu ma postać:

$$H = -J \sum_{\langle ij \rangle} s_i s_j - h \sum_i s_i \quad (2)$$

Dwuwymiarowy model Isinga

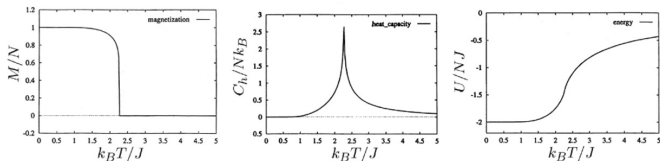
Rysunek: ułożenie spinów

Dwuwymiarowy model Isinga

Model Isinga rozwiązany w dwóch wymiarach wykazuje obecność przejścia fazowego. Jego temperatura wynosi:

$$\frac{k_B T_C}{J} = \frac{2}{\ln(\sqrt{2} + 1)} \approx 2.269 \quad (3)$$

Rozwiązanie to pozwala wyliczyć nie tylko temperaturę krytyczną, ale między innymi temperaturową zależność magnetyzacji (M), ciepła właściwego (C) czy energii U . Poniższe wykresy przedstawiają właśnie te wielkości.

Rysunek: temperaturowa zależności: magnetyzacja (M), ciepło właściwe (C), energii U

Idea symulacji Monte Carlo dla modelu Isinga polega na wygenerowaniu odpowiedniego zespołu stanów układu spinów i wykonaniu pomiarów na elementach tego zespołu. Ponieważ dla N -węzłowego modelu Isinga możliwych jest 2^N konfiguracji spinów, w większości przypadków niemożliwe jest wygenerowanie wszystkich możliwych stanów i trzeba ograniczyć się do reprezentatywnej próby, w której stany występują odpowiednimi prawdopodobieństwami.

Algorytm Metropolisia

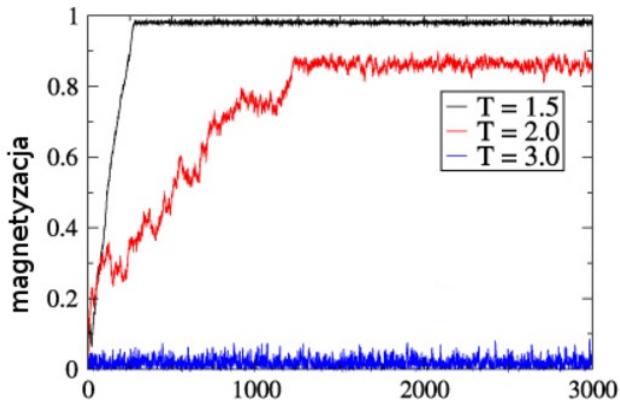
Zespół zawierający stany z odpowiednim prawdopodobieństwem można wygenerować bez obliczania sumy statystycznej. Posłużyć się można algorytmem Metropolisia:

- 1 Ustalamy temperaturę T oraz pole magnetyczne h .
- 2 Generujemy stan początkowy (np. z losowo skierowanymi spinami, albo wszystkimi spinami ustawionymi tak samo).
- 3 Obliczamy energię układu E_1 , wybieramy jeden z węzłów układu i obracamy w nim spin.
- 4 Wyliczamy nową energię E_2 i różnicę energii $\Delta E = E_2 - E_1$.
- 5 Jeśli $\Delta E \leq 0$ akceptujemy nową konfigurację (dołączamy ją do zespołu).
- 6 Jeśli $\Delta E > 0$ generujemy losową liczbę r o rozkładzie jednorodnym pomiędzy 0 i 1.
- 7 Jeśli $\exp(\Delta E/k_B T) \geq r$ akceptujemy nową konfigurację; w przeciwnym wypadku spin obrócony jest w punkcie 4
- 8 Powracamy do punktu 4.

Algorytm Metropolis

Punkty od 4 do 8 tworzą tzw. krok Monte Carlo.

Rysunek: krok Monte Carlo